

АНАСТАС СТОЯНОВ
КРАДЕЦЪТ НА ОРЪЖИЯ

chitanka.info

Привечер момчето разбра, че се стягам отново за лов, влезе в стаята ми, разбута пръснатите по кушетката патрони и най-демонстративно седна сред тях. Направих се, че не забелязвам смръщените му вежди, и като привърших с почистването на пушката, подхвърлих:

— Дойде да ми кажеш лека нощ ли?

— Дойдох да ти кажа, че не си изпълняваш обещанията.

Устните му потрепваха и две сълзички, които се бяха наканили да скочат от клепачите, увиснаха, здраво уловени за миглите.

— Какво обещание?

— Спомни си!

Беше в началото на септември, малко преди новата учебна година. Книги, тетрадки, чанта, нови обувки — всичко чакаше само да звънне звънчето. Какво ли сме забравили?

— Не мога да си спомня. Подскажи ми.

— Така си и знаех! — тръсна ядосано главата си то и сълзички се търкулнаха по загорялата кожа на босите му нозе. — А какво стана с приключението!

Чак сега се сетих. В началото на лятната ваканция му бях обещал едно голямо пътешествие из нашия край, което щеше да започне от берковските малинари и да завърши при дунавските рибари. Имаше подробно съставен план, който ние тайнствено кръстихме „ПП“ — пътешествие с приключение.

— Кажи де, какво стана?

Влезе майка му, но вместо да ми помогне, също напомни, че дадената дума трябва да се изпълнява.

И тогава ми хрумна да го взема със себе си. Щяхме да ходим за гургулици, времето обещаваще да е хубаво, а освен това ловът ни бе по местата на неосъщественото „ПП“.

На другия ден пристигнахме, настанихме се в хотела и като нямаше как да прекараме следобеда си, тръгнахме напосоки из града. Поседнахме в градинката, минахме край паметника на Христо Михайлов, ходихме на Калето, където археолозите бяха открили стара римска крепост. Разказвах на сина си за въстанието, за подвига на септемврийци, сочех му коя битка къде е станала. Но той слушаше разсеяно и час по час ме прекъсваше:

— Това вече знам, туй си ми разказвал, тази история я има в читанката...

Разбрах добре: тези толкова често преразказвани събития и случки не можеха да му заменят обещаното приключение. А и късният следобед с нищо не подсказваше, че то вече предстои.

И все пак...

На връщане минахме край музея на Септемврийското въстание. Знаех, че още го ремонтират, но с уредничката сме отколешни познати, та реших да ѝ се обадя, ако случайно не си е отишла.

Сварих я да заключва тежката метална врата.

Вела се зарадва на неочакваната среща, покани ни в стаята си, заприказвахме се. Спомняхме стари и нови приятели, споделяхме си грижи и радости, ровехме се из далечните студентски години.

Не съм и усетил кога момчето се е измъкнало навън.

По някое време се чу лудо топуркане и един уплашен глас прониза здрачената тишина:

— Крадец! Милиция! Татко-о!...

Синът ми!

Хвърлих се към вратата и той падна в ръцете ми.

— Какво има, какво е станало?

Като се задъхваше и сочеше с ръка към полутъмните зали, малкият с мъка успя да изхълца няколко разпокъсани думи:

— Крадец! Там! Оръжието! Бързо!

Чу се трясък на разбито стъкло, дъските проскърцаха под нечии стъпки и разтрепераната ръка на Вела най-сетне успя да намери копчето на осветлението.

— Заклучи! — посочих ѝ желязната входна врата, която бяхме забравили отворена, грабнах една от изправените до стената кирки на работниците и след миг се намерих до разбитата витрина. Огледах празната зала и се обърнах към плахо пристъпващата зад мене уредничка!

— Нещо да липсва?

— Соточинската берданка! — вдигна длани към побледнялото си лице тя.

Наведе се над остъкления шкаф и предпазливо измъкна оттам поизбелял каскет, който аз бях взел отначало за музеен експонат.

— Това е шапката му! — обади се момчето. — В ръцете я държеше.

— Кой?

— Крадецът!

Отпусна се и заразказва:

— Аз го видях още като влезе, озърна се по ковбойски, приближи на пръсти до пушките, загледа се в тях. После сне шапката, стисна я под мишница. После бръкна да вземе оръжието. После...

— Как изглеждаше — млад, стар?

— Такъв един, цял ковбой!

Преди да реша къде да търся укрилия се крадец, казах на Вела:

— Бързо се обади по телефона в милицията и се заключете с момчето в стаята.

Тогава дъсчените стълби, които водеха към горния етаж, изпукаха, чу се сухо кашляне и някой рече:

— Чакайте бе, хора, каква милиция. Аз съм, дядо ви Сандо. Тях, да се не видяло!

И като си помагаше с бастунче, а с другата ръка стискаше стара бойна карабина, към нас запристъпя нисичък, спечен човек, обут в гуменици, наметнал новичка шаячна дреха.

Първа се окопоти Вела.

— Я, дядо Сандо! Какво правиш, акъла ни изкара!

— Брей, брей, я гледай каква беля съм сторил с джама! Тях, да се не видяло!

Съгледа притиснатия до мене малчуган и вдигна бастунчето.

— Те тоя хубостник ме уплаши!

Вела взе пушката, поразчисти строшените стъкла и внимателно я постави върху червеното кадифе.

— Това е дядо Сандо, стар септемвриец от Лопушанската дружина, добър приятел на музея. Че защо не се обадиш бе, човече, не знаеш ли къде ми е стаята?

Подаде му каскета, старецът отри с него попотеното си чело, полушубката се свлече и увисна на превитото му от годините рамо.

— Стана тя, каквато стана! — заклати той глава над разбития шкаф. — Да се обадя, викаш. Нали затова от цял месец обикалям насам, ама я виж фирмата? „ВХОД СТРОГО ЗАБРАНЕН!“ Днеска

така, утре така, па гледам одева — отключено. Надникнах — няма никой. Чакай, рекох, да си видя пушката, ей така, с едното око само.

Аз и малко смазка съм взел, нали внукът ми е ловец, че един нашенец ми рече пролетес: разваля се, кай, берданката, дядо Сандо. Саде ръжда е! Дотука — добре — старецът пак се закани на момчето, — ама ей този хубостник ме уплаши. Таман бях закачил с нокът капака и проврях ръка, та напипах пушката, като се развика, като се разтича! Сепнах се, стъклото тресна и мене — дим да ме няма! Язык за джама, ама нейсе...

— Нищо, дядо Сандо, нищо! Стъкла имаме, друго ще сложим. Ти си заслужил за нашия музей, колко експонати си дал, колко спомени си разказал!

И уредничката ни поведе към стаята си.

Старият септемвриец пристъпи към малчугана, разроши косата му с грапавите си трепереци пръсти, щипна бузата му. Момчето беше повече разочаровано, отколкото смутено, и мене ми се поиска да го закача за неговия ковбойски крадец, но вместо това рекох:

— Ето ти на тебе едно непредвидено „ПП“ — Пътешествие с приключение!

Той ме погледна със светнали очи и се гушна под ръката ми.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.